

ÖZGÜN ÇALIŞMA DENEMESİ

DGUY

DENEME-6

Devlet Gelir Uzman Yardımcılığı Giriş Sınavı

CEVAP VE AÇIKLAMALI ÇÖZÜMLER

60 SORU	90 DAKİKA	4 ALAN	4 SEÇENEK
------------	--------------	-----------	--------------

Her soru için doğru seçenek, gerekçeli açıklama ve temel dayanak

ALAN	SORU ARALIĞI	SORU SAYISI
Hukuk	1–15	15
Maliye	16–30	15
Muhasebe	31–45	15
İktisat	46–60	15

Bu yayın resmî sınav veya kurum yayını değildir. Mevzuat referans tarihi: 31 Aralık 2025.

Ad Soyad: _____ Tarih: ____ / ____ / ____

HIZLI CEVAP ANAHTARI

1/C	2/A	3/D	4/A	5/A	6/C	7/D	8/B	9/A	10/B	11/A	12/A	13/B	14/D	15/C
16/B	17/D	18/B	19/D	20/D	21/A	22/B	23/C	24/D	25/C	26/C	27/D	28/D	29/C	30/A
31/C	32/A	33/B	34/C	35/D	36/B	37/C	38/C	39/B	40/D	41/A	42/A	43/B	44/B	45/D
46/A	47/B	48/B	49/C	50/D	51/A	52/C	53/D	54/D	55/C	56/B	57/B	58/A	59/C	60/A

HUKUK • AÇIKLAMALI ÇÖZÜMLER

SORULAR 1-6

1. 1982 Anayasası'na göre Cumhurbaşkanı hakkında bir suç işlediği iddiasıyla soruşturma açılmasına karar verilebilmesi için Türkiye Büyük Millet Meclisinde aranan çoğunluk aşağıdakilerden hangisidir?

DOĞRU CEVAP: C

ÇÖZÜM: Cumhurbaşkanı hakkında soruşturma açılması, TBMM üye tamsayısının beşte üçünün gizli oyuyla mümkündür. Soruşturma önergesi için salt çoğunluk; Yüce Divana sevk için ise üçte iki çoğunluk aranır. Bu nedenle doğru cevap C'dir.

DAYANAK / KAVRAM: 1982 Anayasası m. 105

2. 1982 Anayasası'na göre siyasi partilerin mal edinimleri ile gelir ve giderlerinin kanuna uygunluğunun denetimi kural olarak hangi organ tarafından yapılır?

DOĞRU CEVAP: A

ÇÖZÜM: Siyasi partilerin mali denetimi Anayasa Mahkemesince yapılır. Sayıştay, bu denetim sırasında Anayasa Mahkemesine yardım eder; ancak denetimin anayasal sahibi Anayasa Mahkemesidir. Doğru cevap A'dır.

DAYANAK / KAVRAM: 1982 Anayasası m. 69

3. İdare hukukunda yetki genişliği ilkesini doğru açıklayan ifade aşağıdakilerden hangisidir?

DOĞRU CEVAP: D

ÇÖZÜM: Yetki genişliği, merkezden yönetimin sakıncalarını azaltmak amacıyla valinin merkezî idare adına belirli konularda karar alabilmesini ifade eder. Yerinden yönetim veya idari vesayet kavramlarıyla aynı değildir. Doğru cevap D'dir.

DAYANAK / KAVRAM: 1982 Anayasası m. 126; idare hukukunun genel ilkeleri

4. 1982 Anayasası'na göre kamu tüzel kişiliği aşağıdakilerden hangisiyle kurulabilir?

DOĞRU CEVAP: A

ÇÖZÜM: Anayasa, kamu tüzel kişiliğinin kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurulabileceğini belirtir. Yönetmelik, genelge ya da mahkeme kararı tek başına kamu tüzel kişiliği kurmaz. Doğru cevap A'dır.

DAYANAK / KAVRAM: 1982 Anayasası m. 123

5. Özel kanununda ayrı bir süre gösterilmemişse vergi mahkemelerinde genel dava açma süresi kaç gündür?

DOĞRU CEVAP: A

ÇÖZÜM: İdari Yargılama Usulü Kanununa göre özel kanunlarda ayrı süre gösterilmeyen hâllerde vergi mahkemelerinde dava açma süresi 30 gündür. Danıştay ve idare mahkemelerinde genel süre 60 gündür. Doğru cevap A'dır.

DAYANAK / KAVRAM: 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu m. 7

6. İdari dava açma süresi içinde, işlemin kaldırılması veya değiştirilmesi istemiyle üst makama yapılan başvurunun dava açma süresine etkisi bakımından aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

DOĞRU CEVAP: C

ÇÖZÜM: İYUK'un 11. maddesindeki idari başvuru, işlemeye başlamış dava açma süresini durdurur. İstem açıkça veya zımnen reddedildiğinde, başvuru tarihine kadar işlemiş kısım korunur ve kalan süre işlemeye devam eder. Doğru cevap C'dir.

DAYANAK / KAVRAM: 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu m. 11

HUKUK • AÇIKLAMALI ÇÖZÜMLER

SORULAR 7-12

7. Türk Medeni Kanununa göre hâkim, olağanüstü durumlarda ve pek önemli bir sebeple evlenmeye izin vereceği kişinin en az kaç yaşını doldurmuş olmasını arar?

DOĞRU CEVAP: D

ÇÖZÜM: Kural olarak on yedi yaşını doldurmamış kişi evlenemez. Ancak hâkim, olağanüstü durumlarda ve pek önemli bir sebeple on altı yaşını doldurmuş kişinin evlenmesine izin verebilir. Doğru cevap D'dir.

DAYANAK / KAVRAM: 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu m. 124

8. Bir taşının mülkiyetinin devren kazanılması için kural olarak aşağıdakilerden hangisi gerekir?

DOĞRU CEVAP: B

ÇÖZÜM: Taşınır mülkiyetinin devren kazanılmasında geçerli bir hukuki sebebe dayanarak zilyetliğin devri kuraldır. Tapu siciline tescil taşınmazlar bakımından önem taşır. Doğru cevap B'dir.

DAYANAK / KAVRAM: 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu m. 763

9. Düzenleyenin karşı tarafın menfaatine aykırı genel işlem koşullarını sözleşme kapsamına sokabilmesi bakımından aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

DOĞRU CEVAP: A

ÇÖZÜM: Karşı tarafın menfaatine aykırı genel işlem koşullarının sözleşmeye girmesi için açık bilgilendirme, içeriği öğrenme imkânı ve kabul gerekir. Bu şartlar gerçekleşmezse ilgili koşullar yazılmamış sayılır. Doğru cevap A'dır.

DAYANAK / KAVRAM: 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu m. 21

10. Borçlu edimini gereği gibi ve zamanında ifa etmeyi teklif ettiği hâlde alacaklı haklı bir sebep olmaksızın kabulden kaçınırsa aşağıdakilerden hangisi gerçekleşir?

DOĞRU CEVAP: B

ÇÖZÜM: Borçlunun usulüne uygun ifa teklifini alacaklının haklı sebep olmaksızın kabul etmemesi alacaklının temerrüdünü doğurur. Bu durumda borçlu, koşulları varsa tevdi veya satma gibi kanuni imkânlardan yararlanabilir. Doğru cevap B'dir.

DAYANAK / KAVRAM: 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu m. 106 ve devamı

11. Limited şirketin özel hukuk borçlarından sorumluluğuna ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi kural olarak doğrudur?

DOĞRU CEVAP: A

ÇÖZÜM: Limited şirket ayrı bir tüzel kişidir ve özel hukuk borçlarından kendi malvarlığıyla sorumludur. Ortakların temel yükümlülüğü taahhüt ettikleri sermaye paylarını ve varsa ek ödeme/yan edim yükümlülüklerini yerine getirmektir. Kamu borçlarına ilişkin özel hükümler bu sorunun dışındadır. Doğru cevap A'dır.

DAYANAK / KAVRAM: 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu m. 573 ve devamı

12. Türk Ticaret Kanununa göre her tacir, ticari işletmesinin açıldığı günden itibaren ticaret unvanını ve imzasını kural olarak kaç gün içinde ticaret siciline tescil ve ilan ettirmelidir?

DOĞRU CEVAP: A

ÇÖZÜM: Tacir, ticari işletmenin açıldığı günden itibaren on beş gün içinde ticaret unvanını ve seçtiği unvan altında atacağı imzayı ticaret siciline tescil ve ilan ettirir. Bu nedenle doğru cevap A'dır.

DAYANAK / KAVRAM: 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu m. 40

HUKUK • AÇIKLAMALI ÇÖZÜMLER

SORULAR 13-18

13. Aşağıdakilerden hangisi kural olarak iflas yoluyla takip edilebilen kişiler arasındadır?

DOĞRU CEVAP: B**ÇÖZÜM:** İflas yolu kural olarak tacirler ve kanunen tacir sayılan veya iflasa tabi oldukları belirtilen kişiler hakkında uygulanır. Sıradan ücretli, memur ya da öğrenci yalnız bu sıfatları nedeniyle iflasa tabi değildir. Doğru cevap B'dir.**DAYANAK / KAVRAM:** 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu m. 43; 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu

14. Vergi Usul Kanunundaki vergi mahremiyeti yükümlülüğüne ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

DOĞRU CEVAP: D**ÇÖZÜM:** Vergi mahremiyeti; vergi işlemleri ve incelemeleriyle uğraşanlar, vergi yargısında görev alanlar, komisyon üyeleri ve bilirkişiler gibi kanunda sayılan kişileri kapsar. Yasak, bu kişiler görevlerinden ayrılışları dahi devam eder. Doğru cevap D'dir.**DAYANAK / KAVRAM:** 213 sayılı Vergi Usul Kanunu m. 5

15. 6183 sayılı Kanuna göre kendisine ödeme emri tebliğ edilen borçlu, borcun bulunmadığı, kısmen ödendiği veya zamanaşımına uğradığı iddiasıyla kaç gün içinde dava açabilir?

DOĞRU CEVAP: C**ÇÖZÜM:** Ödeme emrine karşı dava açma süresi, tebliğ tarihinden itibaren on beş gündür. Borçlu; böyle bir borcu olmadığı, borcu kısmen ödediği veya borcun zamanaşımına uğradığı iddialarına dayanabilir. Doğru cevap C'dir.**DAYANAK / KAVRAM:** 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun m. 58

16. Arrow imkânsızlık teoreminin temel sonucu aşağıdakilerden hangisidir?

DOĞRU CEVAP: B**ÇÖZÜM:** Arrow, sınırsız tercih alanı, Pareto ilkesi, ilgisiz seçeneklerden bağımsızlık ve diktatörsüzlük gibi makul koşulların tümünü aynı anda sağlayan genel bir toplumsal tercih kuralının bulunamayacağını gösterir. Doğru cevap B'dir.**DAYANAK / KAVRAM:** Kamu tercihi teorisi - Arrow imkânsızlık teoremi

17. Niskanen bürokrasi modelinde bürokratin temel davranış amacı aşağıdakilerden hangisiyle açıklanır?

DOĞRU CEVAP: D**ÇÖZÜM:** Niskanen modelinde bilgi üstünlüğüne sahip bürokratin, ücret dışı imkânlar, statü ve etki alanı gibi faydalarını artırmak için büro bütçesini büyütme eğilimli olduğu varsayılır. Doğru cevap D'dir.**DAYANAK / KAVRAM:** Kamu tercihi teorisi - Niskanen bütçe maksimizasyonu modeli

18. Fiyatlar genel düzeyindeki yükselme nedeniyle kamu harcamalarının cari tutarının artması, reel hizmet miktarı değişmediği hâlde hangi tür artışa örnektir?

DOĞRU CEVAP: B**ÇÖZÜM:** Enflasyon, kamu harcamalarının nominal tutarını yükseltirken sunulan reel hizmet miktarını değiştirmeyebilir. Bu durum görünüşte veya parasal harcama artışı olarak adlandırılır. Doğru cevap B'dir.**DAYANAK / KAVRAM:** Kamu harcamalarının artışı - gerçek ve görünüşte artış ayrımı

MALIYE • AÇIKLAMALI ÇÖZÜMLER

SORULAR 19-24

19. Rostow-Musgrave yaklaşımına göre ekonomik kalkınmanın ilk aşamalarında kamu harcamalarının bileşimi bakımından aşağıdakilerden hangisi beklenir?

DOĞRU CEVAP: D

ÇÖZÜM: Kalkınmanın ilk aşamalarında ulaşım, enerji, eğitim ve benzeri sosyal sabit sermaye yatırımlarının özel sektöre yeterince karşılanamaması nedeniyle kamu yatırımlarının payı yüksektir. Doğru cevap D'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Kamu harcamalarının artışı - Rostow-Musgrave kalkınma modeli

20. Aşağıdakilerden hangisi parafiskal gelire en uygun örnektir?

DOĞRU CEVAP: D

ÇÖZÜM: Parafiskal gelirler, belirli kamu veya meslek kuruluşlarının görevlerini finanse etmek üzere kanuni zorunlulukla topladığı prim ve aidat benzeri gelirlerdir. Sosyal güvenlik primi bunun tipik örneğidir. Doğru cevap D'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Kamu gelirleri teorisi - parafiskal gelirler

21. Bir taşınmaza gelecekte sürekli vergi yükü getirilmesinin, bu verginin bugünkü değerini taşınmazın satış fiyatında düşüş olarak yansıtmasına ne ad verilir?

DOĞRU CEVAP: A

ÇÖZÜM: Vergi amortismanında gelecekte ödenecek sürekli vergi yüklerinin bugünkü değeri, taşınmazın piyasa fiyatını düşürür. Vergi konulduğu anda varlığın sahibi, düşük satış fiyatı yoluyla yükün önemli bölümünü üstlenir. Doğru cevap A'dır.

DAYANAK / KAVRAM: Vergi yansıtması teorisi - vergi amortismanı

22. Negatif gelir vergisi sisteminin temel işleyişi aşağıdakilerden hangisidir?

DOĞRU CEVAP: B

ÇÖZÜM: Negatif gelir vergisi, düşük gelirli kişilere vergi sistemi üzerinden transfer sağlamayı; gelir eşik düzeyini aştıkça transferin azalmasını ve daha sonra pozitif vergiye dönüşmesini öngörür. Doğru cevap B'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Vergi ve transfer politikası - negatif gelir vergisi

23. Geliri 200 birim olan bir mükellef 40 birim vergi ödemektedir. Geliri 210 birime çıktığında vergisi 43 birim olmaktadır. Buna göre ortalama vergi oranı ile marjinal vergi oranı sırasıyla kaçtır?

DOĞRU CEVAP: C

ÇÖZÜM: Ortalama vergi oranı $40/200 = \%20$ 'dir. Gelirdeki 10 birimlik artış vergiyi 3 birim artırdığı için marjinal oran $3/10 = \%30$ 'dur. Doğru cevap C'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Vergi tarifeleri - ortalama ve marjinal vergi oranı

24. Tüketim vergilerinde varış yeri ilkesini doğru açıklayan ifade aşağıdakilerden hangisidir?

DOĞRU CEVAP: D

ÇÖZÜM: Varış yeri ilkesinde vergileme tüketimin gerçekleştiği ülkeye bırakılır. Bu nedenle ihracat vergiden arındırılır, ithalat ise iç tüketimle aynı esaslarda vergilendirilir. Doğru cevap D'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Dolaylı vergiler - kaynak ve varış yeri ilkeleri

MALİYE • AÇIKLAMALI ÇÖZÜMLER

SORULAR 25-30

25. Bütçe hakkı kavramı aşağıdakilerden hangisini ifade eder?

DOĞRU CEVAP: C

ÇÖZÜM: Bütçe hakkı, kamu gelir ve giderleri üzerinde millet adına yasama organının izin ve denetim yetkisini ifade eder. Bu hak, vergilerin kanuniliği ve bütçe kanunuyla harcama yetkisinin verilmesiyle somutlaşır. Doğru cevap C'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Kamu bütçesi teorisi - bütçe hakkı

26. Kamu bütçesinde ödenek kavramına ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

DOĞRU CEVAP: C

ÇÖZÜM: Bütçe ödeneği, ilgili tertipte harcama yapılabilmesi için verilen yetkiyi ve aşılmaması gereken üst sınırı gösterir. Ödenek bulunması, tutarın mutlaka harcanacağı anlamına gelmez. Doğru cevap C'dir.

DAYANAK / KAVRAM: 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu - ödenek disiplini

27. Mali kural kavramını en doğru açıklayan ifade aşağıdakilerden hangisidir?

DOĞRU CEVAP: D

ÇÖZÜM: Mali kurallar, mali disiplin ve öngörülebilirlik amacıyla bütçe açığı, borç stoku, harcama veya gelirler üzerine kalıcı nitelikte sayısal kısıtlar koyar. Doğru cevap D'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Maliye politikası - mali kurallar

28. Devletin borcunun tamamını veya bir kısmını tek taraflı olarak ödemeyeceğini açıklamasına ne ad verilir?

DOĞRU CEVAP: D

ÇÖZÜM: Borç reddi, devletin borç yükümlülüğünü tek taraflı biçimde tamamen veya kısmen yerine getirmemesi anlamına gelir. Konversiyon faiz koşullarını, konsolidasyon ise vadeyi değiştiren işlemlerdir. Doğru cevap D'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Kamu borç yönetimi - borç reddi

29. Hizmette yerellik (subsidiarite) ilkesine göre bir kamu hizmeti kural olarak hangi yönetim düzeyince yürütülmelidir?

DOĞRU CEVAP: C

ÇÖZÜM: Hizmette yerellik ilkesi, kamu hizmetinin etkinlik ve kapasite koşulları elverdiği ölçüde vatandaşa en yakın yönetim düzeyinde sunulmasını öngörür. Daha üst düzey, alt birimin yetersiz kaldığı durumlarda devreye girer. Doğru cevap C'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Mali federalizm - subsidiarite ilkesi

30. Vergi geliri esnekliği ile vergi geliri canlılığı arasındaki farkı doğru açıklayan ifade aşağıdakilerden hangisidir?

DOĞRU CEVAP: A

ÇÖZÜM: Vergi esnekliği, vergi sistemi değişmeden milli gelirdeki değişime vergi gelirinin otomatik tepkisini ölçer. Vergi canlılığı ise bu otomatik tepkiye ek olarak oran, matrah veya yönetim değişikliklerinin etkisini de içerir. Doğru cevap A'dır.

DAYANAK / KAVRAM: Kamu gelirleri analizi - tax elasticity ve tax buoyancy ayrımı

MUHASEBE • AÇIKLAMALI ÇÖZÜMLER

SORULAR 31-36

31. Mali tabloların, işletmenin faaliyetlerini öngörülebilir gelecekte sürdüreceği ve tasfiye niyetinin bulunmadığı varsayımıyla hazırlanması hangi muhasebe temel kavramının gereğidir?

DOĞRU CEVAP: C

ÇÖZÜM: İşletmenin sürekliliği kavramı, işletmenin faaliyetlerini süre sınırı olmaksızın sürdüreceğini ve tasfiye amacı taşımadığını varsayar. Varlıkların kullanım amacıyla değerlendirilmesi bu varsayıma dayanır. Doğru cevap C'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Muhasebenin temel kavramları - işletmenin sürekliliği

32. İşletme 100.000 TL tutarında ticari mal satın almış ve malların depoya getirilmesi için 5.000 TL taşıma gideri ödemiştir. KDV ihmal edildiğine göre ticari malların maliyet bedeli kaç TL olur?

DOĞRU CEVAP: A

ÇÖZÜM: Stokların işletmeye getirilmesi ve mevcut konumuna ulaştırılması için katlanılan doğrudan taşıma gideri malın maliyetine eklenir. Bu nedenle maliyet $100.000 + 5.000 = 105.000$ TL'dir. Doğru cevap A'dır.

DAYANAK / KAVRAM: Stokların maliyet unsurları; 153 Ticari Mallar hesabı

33. Dönem başında 100 birim malın birim maliyeti 20 TL, dönem içinde alınan 100 birim malın birim maliyeti 30 TL'dir. Dönem içinde 150 birim satıldığına göre FIFO yönteminde dönem sonu stok maliyeti kaç TL'dir?

DOĞRU CEVAP: B

ÇÖZÜM: FIFO'da ilk giren mallar önce satılmış kabul edilir. Satılan 150 birimin 100'ü 20 TL'lik ilk partiden, 50'si 30 TL'lik ikinci partiden çıkar; kalan 50 birim 30 TL'den değerlendirilir. Dönem sonu stok maliyeti $50 \times 30 = 1.500$ TL'dir. Doğru cevap B'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Stok değerlendirme - FIFO yöntemi

34. İşletmenin 80.000 TL tutarındaki alacak senedi banka tarafından tahsil edilerek işletmenin mevduat hesabına aktarılmıştır. Masraf olmadığı varsayımıyla doğru kayıt hangisidir?

DOĞRU CEVAP: C

ÇÖZÜM: Senet tahsil edildiğinde işletmenin banka varlığı artar ve alacak senedi sona erer. Bu nedenle 102 Bankalar hesabı borçlandırılır, 121 Alacak Senetleri hesabı alacaklandırılır. Doğru cevap C'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Tekdüzen Hesap Planı - 102 Bankalar ve 121 Alacak Senetleri

35. Daha önce karşılık ayrılmamış 25.000 TL tutarındaki ticari alacak, hukuken değersiz hâle gelmiştir. KDV etkisi olmadığı varsayımıyla aşağıdaki kayıtlardan hangisi uygundur?

DOĞRU CEVAP: D

ÇÖZÜM: Karşılık ayrılmamış bir ticari alacak değersiz hâle geldiğinde alacak kayıtlardan çıkarılır ve zarar yazılır. Bu nedenle 689 hesap borçlandırılır, 120 Alıcılar hesabı alacaklandırılır. Doğru cevap D'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Tekdüzen Hesap Planı - değersiz alacakların kaydı

36. 280 Gelecek Yıllara Ait Giderler hesabında izlenen bir tutarın izleyen hesap dönemine ait kısmı dönem sonunda hangi hesaba aktarılır?

DOĞRU CEVAP: B

ÇÖZÜM: İzleyen on iki ay içinde giderleşecek uzun vadeli peşin giderler, dönem sonunda 280 hesaptan 180 Gelecek Aylara Ait Giderler hesabına aktarılır. Kayıta 180 borç, 280 alacak çalışır. Doğru cevap B'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Tekdüzen Hesap Planı - 180 ve 280 hesapları

MUHASEBE • AÇIKLAMALI ÇÖZÜMLER

SORULAR 37-42

37. Alacak devir hızı oranı aşağıdaki formüllerden hangisiyle hesaplanır?

DOĞRU CEVAP: C**ÇÖZÜM:** Alacak devir hızı, kredili satışların ortalama ticari alacaklara oranıdır. Oranın yükselmesi, diğer koşullar sabitken alacakların daha hızlı tahsil edildiğine işaret eder. Doğru cevap C'dir.**DAYANAK / KAVRAM:** Mali analiz - faaliyet oranları

38. Net satışları 1.000.000 TL, satılan malın maliyeti 700.000 TL olan işletmenin brüt kâr marjı yüzde kaçtır?

DOĞRU CEVAP: C**ÇÖZÜM:** Brüt satış kârı $1.000.000 - 700.000 = 300.000$ TL'dir. Brüt kâr marjı $300.000 / 1.000.000 = \%30$ olarak hesaplanır. Doğru cevap C'dir.**DAYANAK / KAVRAM:** Mali analiz - brüt kâr marjı

39. Önceki hesap dönemine ait net kârın yeni dönemde Geçmiş Yıllar Kârları hesabına aktarılmasında doğru kayıt hangisidir?

DOĞRU CEVAP: B**ÇÖZÜM:** Dönem net kârı yeni hesap döneminde geçmiş yıllar kârlarına devredilir. Bu aktarımda 590 Dönem Net Kârı hesabı borçlandırılarak kapatılır, 570 Geçmiş Yıllar Kârları hesabı alacaklandırılır. Doğru cevap B'dir.**DAYANAK / KAVRAM:** Tekdüzen Hesap Planı - 570 ve 590 hesapları

40. Genel kurul kararıyla ortaklara 300.000 TL kâr payı dağıtılmasına karar verilmiş, ancak henüz ödeme yapılmamıştır. Dağıtım borcunun kaydında hangi hesap alacaklandırılır?

DOĞRU CEVAP: D**ÇÖZÜM:** Kâr dağıtım kararıyla ortaklara karşı bir borç doğar. Ödeme yapılınca kadar bu yükümlülük 331 Ortaklara Borçlar hesabında alacak olarak izlenir; dağıtılan kârın kaynağı olan öz kaynak hesabı borçlandırılır. Doğru cevap D'dir.**DAYANAK / KAVRAM:** Tekdüzen Hesap Planı - 331 Ortaklara Borçlar; kâr dağıtımı

41. Nakit akış tablosunun dolaylı yöntemle hazırlanmasında amortisman gideri dönem net kârına nasıl yansıtılır?

DOĞRU CEVAP: A**ÇÖZÜM:** Amortisman kârı azaltır ancak ilgili dönemde nakit çıkışı doğurmaz. Bu nedenle dolaylı yöntemde faaliyetlerden nakit akışına ulaşılırken dönem net kârına geri eklenir. Doğru cevap A'dır.**DAYANAK / KAVRAM:** Nakit akış tablosu - dolaylı yöntem

42. Bir üretim için standart miktar 5.000 kg, fiili kullanım 5.200 kg ve standart fiyat 40 TL/kg'dır. Direkt ilk madde ve malzeme miktar sapması kaç TL'dir?

DOĞRU CEVAP: A**ÇÖZÜM:** Miktar sapması = (Fiili miktar - standart miktar) $\times$ standart fiyat formülüyle hesaplanır. $(5.200 - 5.000) \times 40 = 8.000$ TL'dir; fiili kullanım fazla olduğu için sapma olumsuzdur. Doğru cevap A'dır.**DAYANAK / KAVRAM:** Standart maliyet sistemi - direkt ilk madde miktar sapması

MUHASEBE • AÇIKLAMALI ÇÖZÜMLER

SORULAR 43-48

43. Sipariş maliyet sisteminin temel özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

DOĞRU CEVAP: B**ÇÖZÜM:** Sipariş maliyet sistemi, farklı özellikteki işlerin veya üretim partilerinin maliyetlerini ayrı sipariş kartlarında toplar. Özdeş ve sürekli üretim yapan işletmelerde ise safha maliyet sistemi daha uygundur. Doğru cevap B'dir.**DAYANAK / KAVRAM:** Maliyet muhasebesi - sipariş maliyet sistemi

44. Bir işletmenin fiili satışları 1.000.000 TL, başabaş satışları 750.000 TL'dir. Güvenlik payı kaç TL'dir?

DOĞRU CEVAP: B**ÇÖZÜM:** Güvenlik payı, fiili veya bütçelenmiş satışlar ile başabaş satışları arasındaki farktır. $1.000.000 - 750.000 = 250.000$ TL bulunur. Doğru cevap B'dir.**DAYANAK / KAVRAM:** Maliyet-hacim-kâr analizi - güvenlik payı

45. Katkı payı 400.000 TL ve faaliyet kârı 150.000 TL olan işletmenin faaliyet kaldırıcı derecesi yaklaşık kaçtır?

DOĞRU CEVAP: D**ÇÖZÜM:** Faaliyet kaldırıcı derecesi, katkı payının faaliyet kârına bölünmesiyle bulunur. $400.000 / 150.000 = 2,6667$ olup yaklaşık 2,67'dir. Bu, satışlardaki yüzde değişimin faaliyet kârında yaklaşık 2,67 kat etkili olacağını gösterir. Doğru cevap D'dir.**DAYANAK / KAVRAM:** Maliyet-hacim-kâr analizi - faaliyet kaldırıcı

46. Hicks telafi edilmiş talep eğrisi aşağıdakilerden hangisini gösterir?

DOĞRU CEVAP: A**ÇÖZÜM:** Hicks talebi, fiyat değişiminin etkisini incelerken tüketicinin başlangıçtaki fayda düzeyini koruyacak biçimde gelir telafisi yapar. Böylece ikame etkisi ayrıştırılır. Doğru cevap A'dır.**DAYANAK / KAVRAM:** Tüketici teorisi - Hicks telafi edilmiş talep

47. Emek yatay, sermaye dikey ekseninde gösterildiğinde bir eş ürün eğrisinin eğiminin mutlak değeri aşağıdakilerden hangisine eşittir?

DOĞRU CEVAP: B**ÇÖZÜM:** Eş ürün eğrisi boyunca çıktı sabittir. Emek yatay ve sermaye dikey eksenindeyken eğim $dK/dL = -MPL/MPK$ olur; mutlak değer marjinal teknik ikame oranı MPL/MPK 'dir. Doğru cevap B'dir.**DAYANAK / KAVRAM:** Üretim teorisi - eş ürün eğrisi ve MRTS

48. Talebin fiyat esnekliğinin mutlak değeri 1'den büyükse fiyatın düşürülmesi toplam hasılatı nasıl etkiler?

DOĞRU CEVAP: B**ÇÖZÜM:** Esnek talepte miktardaki yüzde artış fiyatın yüzde düşüşünden daha büyüktür. Bu nedenle fiyat düşürüldüğünde fiyat ile miktarın çarpımı olan toplam hasılat artar. Doğru cevap B'dir.**DAYANAK / KAVRAM:** Talep esnekliği - toplam hasılat testi

İKTİSAT • AÇIKLAMALI ÇÖZÜMLER

SORULAR 49-54

49. Tam birinci derece fiyat farklılaştırması uygulayan monopolcü için aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

DOĞRU CEVAP: C**ÇÖZÜM:** Birinci derece fiyat farklılaştırmasında monopolcü her tüketicinin her birim için ödemeye razı olduğu en yüksek fiyatı almaya çalışır. İdeal durumda tüketici rantının tamamı üreticiye aktarılır. Doğru cevap C'dir.**DAYANAK / KAVRAM:** Piyasa yapıları - birinci derece fiyat farklılaştırması

50. Doğal monopolün ortaya çıkmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

DOĞRU CEVAP: D**ÇÖZÜM:** Doğal monopol, yüksek sabit maliyetler ve güçlü ölçek ekonomileri nedeniyle tek firmanın toplam talebi birden fazla firmadan daha düşük ortalama maliyetle karşılayabilmesi durumudur. Doğru cevap D'dir.**DAYANAK / KAVRAM:** Piyasa yapıları - doğal monopol

51. Bir üretim faktörüne yapılan toplam ödemenin, faktörü mevcut kullanımında tutmak için gerekli asgari ödeme tutarını aşan kısmına ne ad verilir?

DOĞRU CEVAP: A**ÇÖZÜM:** Faktörün mevcut kullanımındaki fırsat maliyeti transfer kazancıdır. Fiili ödeme ile transfer kazancı arasındaki pozitif fark ekonomik rant olarak adlandırılır. Doğru cevap A'dır.**DAYANAK / KAVRAM:** Faktör piyasaları - ekonomik rant ve transfer kazancı

52. Tam kamusal mallarda bedavacılık sorununun temel kaynağı aşağıdakilerden hangisidir?

DOĞRU CEVAP: C**ÇÖZÜM:** Kamusal mallarda dışlanamazlık, bireylerin ödeme yapmadan da malın faydasından yararlanabilmesine imkân verir. Bu durum gönüllü finansmanı zayıflatan bedavacılık sorununu doğurur. Doğru cevap C'dir.**DAYANAK / KAVRAM:** Kamusal mallar - dışlanamazlık ve bedavacılık

53. Bir ekonomide kişisel gelir 900 birim, kişisel doğrudan vergiler 120 birimdir. Harcanabilir kişisel gelir kaç birimdir?

DOĞRU CEVAP: D**ÇÖZÜM:** Harcanabilir kişisel gelir, kişisel gelirden kişisel doğrudan vergilerin çıkarılmasıyla bulunur. $900 - 120 = 780$ birimdir. Doğru cevap D'dir.**DAYANAK / KAVRAM:** Millî gelir hesapları - harcanabilir kişisel gelir

54. Teknolojik ilerlemenin bulunmadığı Solow büyüme modelinde tasarruf oranının kalıcı olarak artırılması hangi sonucu doğurur?

DOĞRU CEVAP: D**ÇÖZÜM:** Tasarruf oranındaki artış yatırımı yükselterek ekonomi yeni ve daha yüksek bir durağan durum sermaye/çıktı düzeyine geçene kadar büyümeyi hızlandırır. Teknolojik ilerleme yoksa yeni durağan durumda kişi başına büyüme yeniden sıfıra döner. Doğru cevap D'dir.**DAYANAK / KAVRAM:** Ekonomik büyüme - Solow modeli

İKTİSAT • AÇIKLAMALI ÇÖZÜMLER

SORULAR 55–60

55. Rasyonel beklentiler hipotezini en doğru açıklayan ifade aşağıdakilerden hangisidir?**DOĞRU CEVAP: C****ÇÖZÜM:** Rasyonel beklentiler kusursuz öngörü anlamına gelmez. Bireylerin mevcut bilgileri etkin biçimde kullanması ve hataların sistematik olarak aynı yönde olmaması anlamına gelir. Doğru cevap C'dir.**DAYANAK / KAVRAM:** Makro iktisat - rasyonel beklentiler hipotezi**56. Likidite tuzağında para talebi ve para politikasının etkisi bakımından aşağıdakilerden hangisi beklenir?****DOĞRU CEVAP: B****ÇÖZÜM:** Likidite tuzağında ekonomik birimler faizlerin daha fazla düşmeyeceğini düşünerek ek parayı elde tutar. Para talebi faize çok duyarlı hâle gelir; parasal genişleme faiz ve harcama üzerinde zayıf etki yaratır. Doğru cevap B'dir.**DAYANAK / KAVRAM:** Keynesyen para talebi - likidite tuzağı**57. Yaklaşık Fisher denklemine göre nominal faiz oranı %18 ve beklenen enflasyon oranı %10 ise beklenen reel faiz oranı yaklaşık yüzde kaçtır?****DOĞRU CEVAP: B****ÇÖZÜM:** Yaklaşık Fisher eşitliği nominal faiz = reel faiz + beklenen enflasyon biçimindedir. Bu nedenle reel faiz yaklaşık $\%18 - \%10 = \%8$ 'dir. Doğru cevap B'dir.**DAYANAK / KAVRAM:** Para teorisi - Fisher denklemi**58. Parasal taban aşağıdakilerin hangisinin toplamından oluşur?****DOĞRU CEVAP: A****ÇÖZÜM:** Parasal taban veya yüksek güçlü para, dolaşımdaki nakit ile bankaların merkez bankasında tuttuğu rezervlerin toplamıdır. Doğru cevap A'dır.**DAYANAK / KAVRAM:** Para arzı - parasal taban**59. Diğer koşullar sabitken bir ülke parasındaki değer kaybının dış ticaret dengesini iyileştirmesi için Marshall-Lerner koşulu aşağıdakilerden hangisini gerektirir?****DOĞRU CEVAP: C****ÇÖZÜM:** Marshall-Lerner koşuluna göre kur değer kaybının miktar etkilerinin fiyat etkisini aşabilmesi için ihracat ve ithalat talep esnekliklerinin mutlak değerleri toplamı 1'den büyük olmalıdır. Doğru cevap C'dir.**DAYANAK / KAVRAM:** Uluslararası iktisat - Marshall-Lerner koşulu**60. Türkiye ekonomisinde 1989 yılında yürürlüğe giren Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar'ın temel etkilerinden biri aşağıdakilerden hangisidir?****DOĞRU CEVAP: A****ÇÖZÜM:** 32 Sayılı Karar, döviz işlemleri ve uluslararası sermaye hareketleri üzerindeki kısıtları önemli ölçüde kaldırarak Türkiye'nin finansal dışa açıklığını artırmıştır. Doğru cevap A'dır.**DAYANAK / KAVRAM:** Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar; Türkiye ekonomisi